

รายวิชา

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี (๓)

ครูผู้สอน ครูนวคุณ สานศิลป์

ครูศิริพร สินสมุทรไทย

กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี

(๓)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและ บทบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

- นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญ
ของกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
ชีวิตประจำวันได้

ด้านคุณลักษณะ

- นักเรียนเห็นความสำคัญของกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันที่ช่วยสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนและบรรทัดฐานของสังคม

วีดิทัศน์

“คลิปเด็กนักเรียนรอข้ามถนนหน้าโรงเรียน
กดปุ่มย่ำหลายรอบ สัญญาณไฟก็ไม่ทำงาน”

06:30:05

เมืองไทยเป็นเมืองคาบอช

เมืองไทยเป็นเมืองคาบอช

เมืองไทยเป็นเมืองคาบอชก็ต้องพกปืนไว้ป้องกันตัวเอง(เสื่อ

SMS 4838990
(3 บาท/ครั้ง)

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์:

“คลิปเด็กนักเรียนรอข้ามถนนหน้าโรงเรียนกดปุ่มย่ำหลายรอบ สัญญาณไฟก็ไม่ทำงาน”

เผยแพร่โดย: เรื่องเล่าเช้านี้

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=rFUk3-_E5Y4

คำถาม

จากวิดีโอที่ศันต์ตั้งกล่าว

ถ้านักเรียนพบเจอเหตุการณ์

ดังกล่าวตามคลิป นักเรียน

จะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

คำถาม

วันหนึ่งหากมีการงดใช้กฎหมายจราจร
สัญญาณไฟจราจรไม่ทำงาน

นักเรียนคิดว่าสภาพการจราจร

บนท้องถนนจะเป็นอย่างไร

Bingo Laws for Life

๑. ครูแจก ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง กิจกรรมเกมบิงโก “Bingo Laws for Life”
ให้กับนักเรียน คนละ ๑ แผ่น
๒. ให้นักเรียน เขียนข้อความที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลงในกระดานขนาด ๔ x ๔
ในใบงานที่ ๒๓ ให้ครบทุกช่อง
๓. ครูสุ่มข้อความที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย และให้นักเรียนอธิบายความหมายพร้อมทำเครื่องหมายกากบาทลงบนข้อความนั้น
๔. นักเรียนคนใด ทำเครื่องหมายกากบาทครบ ๔ ข้อความเรียงตามแนวตั้ง แนวนอน
แนวทแยง หรือมุมของตาราง แนวใดแนวหนึ่งก่อนเป็นคนแรกถือว่าเป็นผู้ชนะ

กิจกรรม

นักเรียนคนใด ทำเครื่องหมาย
กากบาทครบ ๔ ข้อความ
เรียงตามแนวตั้ง แนวนอน
แนวทแยง หรือมุมของตาราง
แนวใดแนวหนึ่งก่อนเป็นคนแรก
ถือว่าเป็นผู้ชนะ

กิจกรรม

ใบงานที่ ๒๓

เรื่อง กิจกรรมเกมบิงโก “Bingo Laws for Life”

สามารถดาวน์โหลดที่เว็บไซต์

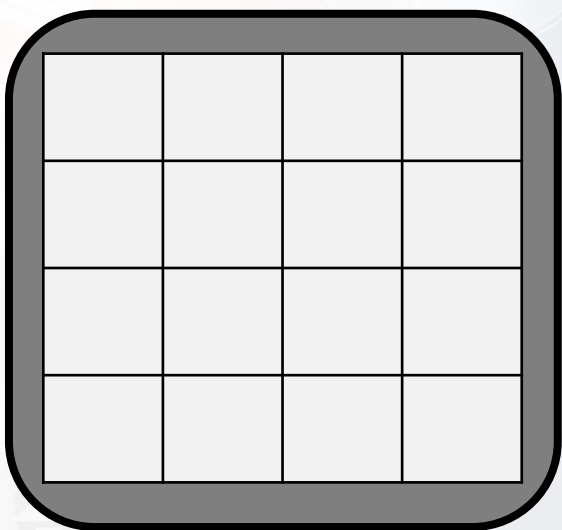
www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง เกมบิงโก “Bingo Laws for Life”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กฎหมายนำรัฐสวัสดิการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ - นามสกุล ชั้น ม. ๒/..... เลขที่

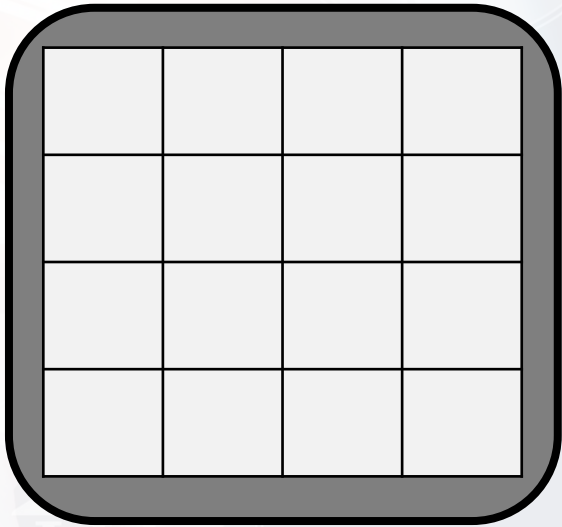
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อความที่กำหนดให้ลงในช่องสี่เหลี่ยม ช่องละ ๑ ข้อความ

รัฐธรรมนูญ	ผู้เยาว์	ภาชีอากร	แรงงานเด็ก
เทศบาล	พระราชบัญญัติ	มรดก	การรับรองบุตร
สัตว์ป่าสงวน	แรงงานหญิง	การพนัน	พระราชกำหนด
กรมสรรพากร	บุตรบุญธรรม	พระราชกฤษฎีกา	ภาษีสรรพสามิต
ความปลอดภัยในการทำงาน	บัตรประชาชน	กฎกระทรวง	การสมรส
กฎหมายท้องถิ่น	ภาษีศุลกากร	การปกครองส่วนท้องถิ่น	กฎหมายสิ่งแวดล้อม

รัฐธรรมนูญ	ผู้เยาว์	ภาษีอากร	แรงงานเด็ก
เทศบาล	พระราชบัญญัติ	มรดก	การรับรองบุตร
สัตว์ป่าสงวน	แรงงานหญิง	การหมั้น	พระราชกำหนด
กรมสรรพากร	บุตรบุญธรรม	พระราชกฤษฎีกา	ภาษีสรรพสามิต
ความปลอดภัย ในการทำงาน	บัตรประชาชน	กฎกระทรวง	การสมรส
กฎหมายท้องถิ่น	ภาษีศุลกากร	การปกครอง ส่วนท้องถิ่น	กฎหมาย สิ่งแวดล้อม

Bingo Laws for Life

୧	୨	୩	୪	୫	୬
୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨
୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮
୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪

มรดก

ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย รวมทั้งสิทธิและหน้าที่
ตลอดจนความรับผิดชอบต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
เว้นแต่ตามกฎหมาย หรือโดยสภาพแล้ว
เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้

พระราชกฤษฎีกา

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระมหากษัตริย์ตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล
ผู้เสนอ	- ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือรักษาการตามกฎหมายแม่บทที่บัญญัติให้ออกพระราชกฤษฎีกานั้น
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่าง - พระมหากษัตริย์ คือ ผู้มีอำนาจหน้าที่การตราพระราชกฤษฎีกา
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ไม่มีส่วนขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายอื่น ๆ - ใช้อำนาจกับฝ่ายบริหาร ไม่บังคับใช้แก่ประชาชนทั่วไป

การรับรองบุตร

บุตรที่เกิดจากหญิงที่เป็นภรรยาที่ไม่ได้สมรสกัน
เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของหญิง แต่บุตร
นอกกฎหมายของชาย สามารถจดทะเบียนรับรองบุตรได้
ซึ่งจะทำให้เด็กเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของชาย
นับตั้งแต่วันจดทะเบียน

ภาษีสรรพสามิต

ภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้าและบริการบางประเภท
ซึ่งมีเหตุผลสมควรที่จะต้องรับภาระภาษีสูงกว่าปกติ
เช่น สินค้าที่บริโภคแล้วอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ
และศีลธรรมอันดี สินค้าและบริการที่มีลักษณะเป็น
การฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่ได้รับผลประโยชน์เป็นพิเศษจากรัฐ

แรงงานเด็ก

๑. ห้ามจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี
๒. ห้ามจ้างลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานช่วงเวลา ๒๒.๐๐ – ๐๖.๐๐ น. ทำงานล่วงเวลา และทำงานในวันหยุด
๓. ลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี มีสิทธิลาเพื่อรับการอบรม สัมมนา

ห้ามมิให้ลูกจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และลูกจ้างหญิง ทำงานต่อไปนี้

ใต้น้ำ

ใต้ดิน

เหมืองแร่

วัตถุระเบิด

บัตรประชาชน

ที่มาภาพ

<https://accesstrade.in.th>

หลักเกณฑ์ของผู้ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

- ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย
- มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์ถึง ๗๐ ปีบริบูรณ์
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

ได้แก่ ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช เป็นใบ้

ตาบอดทั้งสองข้าง ผู้มีร่างกายพิการเดินไม่ได้

จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ผู้ที่อยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย

กรมสรรพากร

หน่วยงานที่มีหน้าที่ เก็บภาษีตามประมวลรัษฎากร
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น ภาษีทางตรง
ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล
และ ภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีปีโตรเลียม และอากรแสตมป์

บุตรบุญธรรม

- ๑ บุคคลจะรับผู้อื่นเป็นบุตรบุญธรรมได้ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี บริบูรณ์ และมีอายุแก่กว่าผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมอย่างน้อย ๑๕ ปี
- ๒ ถ้าผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมต้องให้ความยินยอมด้วย
- ๓ การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรมจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

ภาษีศุลกากร

เป็นภาษีชนิดที่เรียกว่า **กำแพงภาษี (Tariff Barrier)**

เป็นภาษีที่ไม่เกิดจากการมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่เป็นภาษีที่
สกัดกั้นการนำเข้าของสินค้าจากต่างประเทศที่จะเข้ามา

ภายในประเทศ

ผู้เยาว์

ผู้เยาว์ หมายถึง บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ดังนั้น การบรรลุนิติภาวะจึงเป็นการพ้นจากสภาพการเป็นผู้เยาว์ ซึ่งจะมีได้ ๒ กรณี คือ

๑. เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ เรียกว่าเป็นการบรรลุนิติภาวะโดยอายุ
๒. เมื่ออายุยังไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ แต่ได้ทำการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ การสมรสเมื่อชายและหญิงมีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ โดยจดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย และบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของทั้งสองฝ่ายให้ความยินยอม หรือศาลอนุญาตให้ทำการสมรสนั้นก่อนได้

แรงงานหญิง

๑. ห้ามจ้างหญิงมีครรภ์ทำงานช่วงเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ น.
๒. ห้ามเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์
๓. ห้ามใช้แรงงานหญิงทำงานอันตราย
๔. ห้ามล่วงละเมิดทางเพศ

ห้ามมิให้ลูกจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และลูกจ้างหญิง ทำงานต่อไปนี้

ใต้น้ำ

ใต้ดิน

เหมืองแร่

วัตถุระเบิด

สัตว์ป่าสงวน

ที่มาภาพ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เทศบาล

เป็นเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง

สามารถแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ เทศบาลนคร
เทศบาลเมือง และ เทศบาลตำบล ซึ่งแต่ละแห่ง
มีทรัพย์สิน รายได้ และเจ้าหน้าที่ของตนเอง

กฎหมายท้องถิ่น

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นออกกฎหมายบังคับในท้องถิ่น ภายในเขตอำนาจ
ผู้เสนอ	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- ฝ่ายบริหาร - สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด - นายกององค์การบริหาร - ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ เป็นต้น
ข้อควรรู้อื่น ๆ	ไม่มีส่วนขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายอื่น ๆ มี ๕ ประเภท คือ ๑) การตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒) เทศบัญญัติ ๓) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ๔) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ๕) ข้อบัญญัติเมืองพัทยา

กฎกระทรวง

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายของฝ่ายบริหารที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนด
ผู้เสนอ	- รัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนดที่บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงนั้นเป็นผู้เสนอ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- คณะรัฐมนตรีต้องให้ความเห็นชอบ
ข้อควรรู้อื่น ๆ	ไม่มีส่วนขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายอื่น ๆ

พระราชบัญญัติ

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา บังคับใช้เป็นชีวิตประจำวัน กำหนดกฎเกณฑ์ซึ่งมีเนื้อหาเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งเฉพาะเจาะจง
ผู้เสนอ	- คณะรัฐมนตรี - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน - ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ - ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาเป็น ๓ วาระ - นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย - ทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ร่างพระราชบัญญัติไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ภาษีอากร (ภาษี)

เงินที่รัฐหรือท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมาย เรียกเก็บจากบุคคล
เพื่อนำไปใช้จ่ายในการบริหารประเทศ เช่น การสร้างถนน
การจัดการศึกษา การป้องกันประเทศ

ตัวอย่างลักษณะของภาษีที่เรียกเก็บ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต อากรแสตมป์

การสมรส

การที่ชายหญิงสมัครใจจะอยู่กินกันฉันสามีภรรยา โดยไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น
ซึ่งชายหญิงต้องมีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ และ
ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

การปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการบริหารตามหลักกระจายอำนาจ ประกอบด้วย
องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

การหมั้น

การหมั้นเป็นกฎหมายที่ ช่วยรับรองและรักษาสิทธิประโยชน์
ในกรณีที่คู่หมั้นฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงผิดสัญญาหมั้น

เงื่อนไขการหมั้น

ชายและหญิงต้องมีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ และ
ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

รัฐธรรมนูญ

ที่มาภาพ

สำนักอักษณและเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กฎหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งกำหนดกรอบ
อำนาจหน้าที่และบทบาทของบุคคลต่าง ๆ
รัฐธรรมนูญเป็นเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นว่าประเทศ
มีการปกครองแบบนิติรัฐ คือ เป็นการปกครองโดย
กฎหมาย และในบรรดากฎหมายที่ออกมาบังคับใช้
กับพลเมือง รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดหนึ่ง
เดียวซึ่งกฎหมายอื่นใดจะขัดหรือแย้งไม่ได้

พระราชกำหนด

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราตามคำแนะนำของ-คณะรัฐมนตรีเพื่อใช้ในกรณีเร่งด่วน มีเหตุฉุกเฉิน เป็นการรักษาความปลอดภัย มั่นคงของประเทศ
ผู้เสนอ	- รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดเท่านั้น
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยพระราชกำหนด - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) - สมาชิกวุฒิสภา (สว.) - นายกรัฐมนตรี
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ร่างพระราชบัญญัติไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ - เช่น พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ใช้ในสถานการณ์โควิด เป็นต้น

กฎหมายสิ่งแวดล้อม

เป็นกฎหมายประเภทหนึ่ง ตราขึ้นเพื่อการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมเป็นหลัก เนื้อหาครอบคลุมการป้องกัน
และเยียวยาความเสื่อมโทรมแห่งสุขภาพทั้งของมนุษย์
และสิ่งแวดล้อม

ความปลอดภัยในการทำงาน

ความปลอดภัยและ
สุขภาพอนามัยที่ดีใน
การทำงาน ของ
ผู้ประกอบการอาชีพใน
สาขาต่าง ๆ

ที่มาภาพ สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนคิดว่า กฎหมาย

มีผลต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน

สังคม และประเทศอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พระพุทธศาสนา
ในประเทศเพื่อนบ้าน (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒๔

พระพุทธศาสนากับประเทศเพื่อนบ้าน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th